

KANSALLINEN ENNALLISTAMISSUUNNITELMA

Ennallistamissuunnitelman valmistelun tilannekatsaus

Päivi Gummerus-Rautiainen
5.6.2025

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Esityksen sisältö

- 1) Mitä ennallistaminen on ja mihin ennallistamisasetusta tarvitaan?
- 2) Ennallistamisasetuksen keskeinen sisältö
- 3) Kansallisen ennallistamissuunnitelman laadinta
- 4) Lähtökohtia ja keinoja ennallistamissuunnitelman toimeenpanoon

Mitä ennallistaminen on?

- Ennallistaminen on ihmistoimien takia heikentyneiden elinympäristöjen tilan aktiivista palauttamista lähemmäs luonnontilaa ja niiden toimintakyvyn palauttamista.
- Laajassa merkityksessä ennallistamisella tarkoitetaan sellaisia elinympäristöjen kunnostus- ja hoitotoimia, joilla luonnon tila paranee.
- Esimerkiksi soita ennallistetaan tukkimalla ojaia tai ohjaamalla vesiä ympäröiviltä alueilta soille. Perinnebiotoopeilla voidaan tehdä ensin puuston ja pensaiden raivaus ja sen jälkeen palauttaa alue takaisin laidunnuskäyttöön.

Mihin ennallistamisasetusta tarvitaan?

- Suomessa on tehty pitkään työtä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Kuitenkin luonto köyhtyy yhä. Suurin syy siihen on elinympäristöjen väheneminen ja niiden laadun heikkeneminen.
- Eliölajeista joka 9. on uhanalainen ja luontotyypeistä lähes puolet
- Ilmaston lämpeneminen kiihdyttää luonnon köyhtymistä. Toisaalta monet luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimet kasvattavat ja ylläpitävät hiilinieluja ja -varastoja

Ennallistamisasetuksen keskeinen sisältö

Olemassa olevan lainsäädännön toimeenpanon tehostaminen

Artikla 4 ja 5 Maa-, rannikko- ja makean veden ekosysteemien sekä meriekosysteemien luonnon tilan parantaminen (= ennallistaminen) ja palauttaminen sekä turvaaminen

Luonto- ja lintudirektiiviin, vesipuitedirektiiviin ja meristrategiadirektiiviin toimeenpanon tehostaminen

EU:n biodiversiteettistrategian toimeenpano

Artikla 8 Kaupunkiympäristöjen viher- ja latvuspeitteisyyden turvaaminen ja lisääminen

Artikla 9 Jokien luonnollisten yhteyksien ja niihin liittyvien tulvatasanteiden luonnollisten toimintojen ennallistaminen

Artikla 10 Pölyttäjäkantojen positiivisen kehityksen varmistaminen

Artikla 11 Maatalousympäristöjen luonnon monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden vahvistaminen ja turvepeltojen vettäminen

Artikla 12 Metsäluonnon monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden vahvistaminen

Artikla 13 Kolmen miljardin puun istuttaminen EU:ssa

Kansallinen ennallistamissuunnitelma

- Komissiolle toimitettavan suunnitelman luonnoksen tulee valmistua elokuun loppuun 2026 mennessä -> suunnitelma lausunnoille keväällä 2026
- Tämän jälkeen komissiolle on varattu kuuden kuukauden aika esittää huomionsa, jotka jäsenmaiden on otettava huomioon. Lopullinen suunnitelma on toimitettava komissioon elokuun 2027 aikana
- Suunnitelma laaditaan valtioneuvostossa ympäristöministeriön johdolla. Teemaryhmissä päävastuut jakautuvat YM:n ja MMM:n kesken, muut ministeriöt osallistetaan sektorivastuiden mukaisesti
- Sidosryhmät osallistetaan laajapohjaisesti koko valmistelun ajan

Sidosryhmä-yhteistyö

Erillisen
osallistamissuunnitelman
mukaisesti

Biodiversiteettiohjausryhmä

Biodiversiteettityöryhmä

Kansliapäällikön vetämä ohjausryhmä

Projektiryhmä
Teemaryhmien puheenjohtajat

Maa- ja sisävesiluontotyypit sekä lajien
elinympäristöt (4 Art.)
ja virtavedet sekä tulvatasanteet (9 Art.)

Meriluonnon tilan parantaminen
(5 Art.)

Kaupunkiympäristöt (8 Art.)

Maatalousympäristöt (12 Art.) ja
pölyttäjäkannat (10 Art.)

Metsäluonto (12 Art.)

Lainsäädäntö- hanke

Asetuksesta tulevat suorat
lainsäädäntötarpeet
(heikentymättömyysvelvoite)

Kunkin työryhmän
tunnistamat muutostarpeet
lainsäädäntöön

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Reunaehdotja ennallistamissuunnitelman laatimiseen (1/3)

- Suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi käytettävät keinot, kohteiden valinta ja niiden priorisointi ovat jäsenmaiden päätettävissä
- Pyritään pääsääntöisesti monivaikutteisiin toimiin, joilla tavoitellaan samanaikaisesti useamman tavoitteen toteutumista sekä tunnistetaan synergia- ilmastotoimien kanssa.
- Otetaan ennallistamistoimien suunnittelussa tasapainoisella tavalla huomioon myös luonnonvarojen kestävä käytön, ruuantuotannon, elinkeinotoiminnan, kaupunkirakenteen kehittämisen sekä muun alueiden käytön tarpeet ennallistamisasetuksen mukaisesti.
- Suunnitelmassa yhteensovitetään ennallistamistavoitteet, elinkeinovaikutukset ja Suomen yritysten kilpailukyky

Reunaehdotja ennallistamissuunnitelman laatimiseen (2/3)

- Tavoitteiden toteuttamiseksi valitaan käytössä olevista ja uusista toimista kustannustehokkaimmat keinot
- Minimoidaan kustannusvaikutukset: Nykytoimien mittakaavaa ja resursseja pyritään kasvattamaan kustannustehokkaasti
- Toimitaan aktiivisesti EU-rahoituksen kotiuttamiseksi ennallistamissuunnitelman toimeenpanoon
- Suunnitelman toimeenpano edellyttää monipuolisten rahoitusratkaisujen ml. yksityisen rahoituksen hakemista toimeenpanon varmistamiseksi

Reunaehdotja ennallistamissuunnitelman laatimiseen (3/3)

- Valittavien toimien hyväksyttävyys ja oikeudenmukaisuus varmistetaan
- Yhteensovitetään erilaiset näkemykset laajapohjaisen osallistamisen avulla
- Huolehditaan kansalaisten perusoikeuksien toteutumisesta
- Jatkuvana työnä arvioidaan
 - Kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristö-, taloudelliset ja muut vaikutukset
 - Suunniteltujen toimien vaikutuksia eri sektorien toimintaympäristöön ja kilpailukykyyn monipuolisesti
- Suunniteltujen toimien kansantaloudellisia, aluetaloudellisia sekä maaseutuvaikutuksia arvioidaan

Lähtökohtia ja keinoja ennallistamissuunnitelman toimeenpanoon (1/2)

- Ennallistamisasetus on voimassa olevaa EU-lainsäädäntöä
- EU:n luontopolitiikkaan ennallistamisasetus tuo vakautta ja jatkuvuutta aina vuoteen 2050 saakka
- Tuo väistämättä muutoksia eri sektorien toimintaympäristöihin
- Ennallistamisasetusta toimeenpannaan jo Suomessa, mutta nykytoimien mittakaava ja resurssit riittämättömiä
- Olemassa olevien ohjelmien jatkaminen ja laajentaminen (METSO, Helmi, Nousu, Ahti, Sotka)
- Toimeenpanon alkuvaiheessa painopiste on suojelualueilla ja muilla valtionmailla

Lähtökohtia ja keinoja ennallistamissuunnitelman toimeenpanoon (2/2)

- Luonnonarvomarkkinat tarjoavat uusia mahdollisuuksia vapaaehtoiseen toimeenpanoon
- Pyritään vaikuttamaan luonnon monimuotoisuuden kannalta haitallisiin tukiin
- Myös lainsäädännöllisten keinojen mahdollisuudet tarkastellaan
- Toimeenpanoon kutsutaan kaikki mukaan!

Kiitos!

Päivi Gummerus-Rautiainen, Ympäristöministeriö

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

KANSALLINEN ENNALLISTAMISSUUNNITELMA

Maa- ja sisävesiluontotyypit, lajien elinympäristöt sekä virtavedet ja tulvatasanteet - teemaryhmän ajankohtaiskatsaus

Johtava asiantuntija Katja Matveinen, maa- ja metsätalousministeriö
Ennallistamissuunnitelman valmistelun kaikille avoin webinaari 5.6.2025

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

4 Art.: maa- ja sisävesiluontotyytit sekä lajien elinympäristöt päätavoite

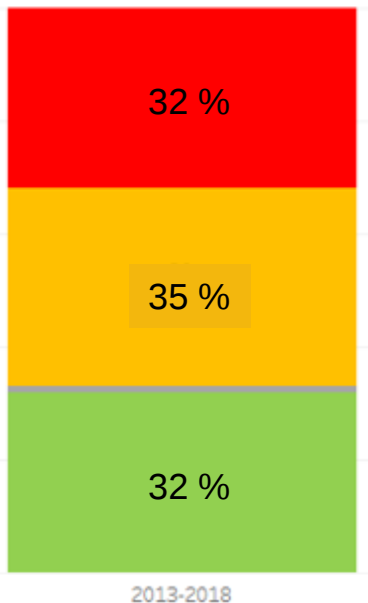
Jäsenvaltioiden on varmistettava:

- a) Liitteessä I lueteltujen **luontotyyppien**, eli direktiiviluontotyyppien, osalta hyvässä tilassa olevan pinta-alan lisääntyminen, kunnes vähintään 90 % on hyvässä tilassa ja saavutetaan kunkin luontotyytin suotuisa viiteala jäsenvaltion kullakin luonnonmaantieteellisellä alueella
- b) Kasvava kehityssuunta kohti luonto- ja lintudirektiivin **lajien** maa-, rannikko-, ja makeanveden **elinympäristöjen** riittävää laatua ja määrää (jotta niiden suotuisa suojelutaso on mahdollista saavuttaa)

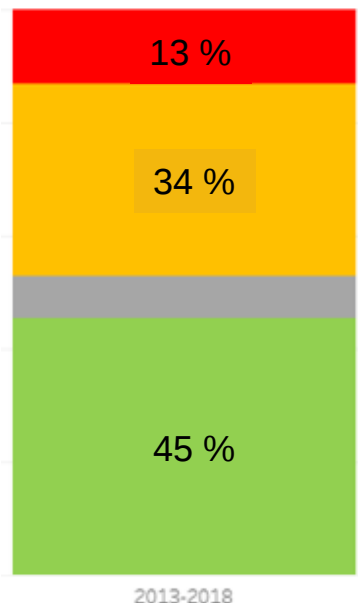

Suojelutasotilanne, Suomi v. 2019

Luontotyytit (68)

Lajit (140)

Conservation Status

Good: Favourable (FV)

Unknown: XX

Poor: Unfavourable-inadequate (U1)

Bad: Unfavourable-bad (U2)

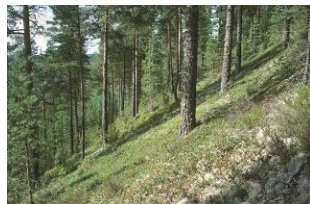
N/A

% -luku kuvaa luontotyyppiarviointien /lajiarviointien määrää (luontotyyppi/laji voi esiintyä sekä ALP että BOR-alueella -> kaksi arviointia)

Suomessa on 68 luontodirektiivin luontotyyppiä

Suoluontotyyppiä,
esim. puustoiset suot
(91D0*)

Metsäluontotyyppiä,
esim. harjumetsät
(9060), lehdot (9050)

Sisävesiluontotyyppiä
esim. karut
kirkasvetiset järvet
(3130)

*Luontotyytit ovat maa-
tai vesialueita, joilla on
tietyntlaiset
ympäristöolot sekä
luonteenomainen kasvi-
ja eläinlajisto.*

Itämeren rannikon luontotyyppiä
ja dyyniluontotyyppiä, esim.
variksenmarjadyynit (2140)

Perinnebiotooppeja,
kallioluontotyyppiä,
tunturiluontotyyppiä jne.

Kuvat: Aija Kukkala, Juho
Kotanen, Anne Raunio, Seppo
Tuominen

Artikla 4: Luontotyytit

Ennallistamistoimenpiteet niille luontotyyteille, joiden tila ei ole hyvä

- Hyvässä tilassa luontotyytin rakenne ja toiminnot sekä luonteenomaiset lajit heijastavat korkeaa ekologista eheyttä, vakautta ja häiriönsietokykyä; ekosysteemin pitkän aikavälin säilyminen ja suotuisa suojelutaso
- Vuoteen 2030 mennessä vähintään 30 % luontotyyppien kokonaispinta-alasta, joka ei ole hyvässä tilassa
 - etusijalla Natura-verkostossa toteutettavat toimenpiteet
- Vuoteen 2040 mennessä vähintään 60 % ja vuoteen 2050 mennessä vähintään 90 % kunkin luontotyyppiryhmän pinta-alasta, joka ei ole hyvässä tilassa

Luontotyyppien **palauttaminen** alueilla, joilla luontotyyppiä ei esiinny, tavoitteena saavuttaa **suotuisa viiteala** (FRA, favourable reference area)

- Suotuisa viiteala on luontotyytin ja sen luonteenomaisten lajien pitkän aikavälin elinkelpoisuuden säilymisen kannalta tarvittava pinta-ala; se koostuu luontotyytin nykyisestä pinta-alasta ja mahdollisesti palautettavasta lisäpinta-alasta

Tuntematon tila: **Luontotyyppien tila on selvitetävä** v. 2030 mennessä 90 % pinta-alasta ja v. 2040 100 %.

Kuva on tuotettu #Monimetsä-hankkeessa

Artikla 4: Heikentämättömyysvelvoite

- Ennallistetuilla luontotyyppien esiintymillä ja lajien elinympäristöissä, on varmistettava, että tila paranee jatkuvasti kunnes luontotyyppien esiintymien hyvä tila ja lajien elinympäristöjen riittävä laatu on saavutettu
- **Estettävä merkittävä heikkeneminen**
 - Alueilla, joilla on parannettu luontotyyppien tai lajien elinympäristöjen tilaa ennallistamalla tai palauttamalla alueita
 - Koskee esiintymiä, joiden tila on hyvä
 - Koskee esiintymiä, jotka ovat tarpeellisia sen varmistamiseen, että luontotyyppien hyvässä tilassa olevan pinta-alan lisääntyy, kunnes vähintään 90 % on hyvässä tilassa ja saavutetaan kunkin luontotyyppin suotuisa viiteala kullakin luonnonmaantieteellisellä alueella sekä saavutetaan kasvava kehityssuunta kohti lajien elinympäristöjen riittävää laatua ja määrää
- **Vaihtoehtoinen soveltaminen:** Heikentymättömyysvaatimusta voidaan soveltaa kunkin luonnonmaantieteellisen alueen tasolla kunkin luontotyyppin ja lajien elinympäristön osalta, kun muuta vaihtoehtoa ei ole; edellyttää hyvittämistä ja seurantaa
- Ei velvoitetta Natura-verkoston ulkopuolisilla alueilla, jos: a) ylivoimainen este; b) elinympäristön väistämätön muutos ilmastonmuutoksesta johtuen; c) erittäin tärkeän yleisen edun mukainen suunnitelma tai hanke, jolle ei ole vähemmän haitallisia vaihtoehtoisia ratkaisuja; d) kolmansien maiden toimista tai laiminlyönneistä johtuva heikentyminen
- Poikkeukset mahdollisia myös liittyen uusiutuvista lähteistä peräisin olevaan energiaan (artikla 6) ja maanpuolustukseen (artikla 7)

Artikla 4: Lajien elinympäristöt

- Luontodirektiivin liitteiden II, VI ja V sekä lintudirektiivin **lajien elinympäristöjen riittävän laadun ja määrän** saavuttaminen
 - Toimenpiteet, jotka ovat tarpeen luontotyyppien ennallistamista ja palauttamista koskevien toimenpiteiden lisäksi
 - Ei määrällisiä ja ajallisia tavoitteita kuten luontotyypeillä
- Lajien elinympäristöjen parantaminen koskee
 - Luontodirektiivin liitteiden lajeja, joita esiintyy Suomessa noin 140.
 - Lintudirektiivin mukaisesti kaikkien luonnonvaraisten lintulajien elinympäristöjä. Suomessa esiintyy yli 250 tällaista lintulajia.
- Pääpaino tarkastelussa on epäsuotuisalla suojelutasolla olevissa lajeissa (luontodirektiivin lajit). Vastaavasti linnuilla taantuva lyhyen ajan trendi toimii rajaavana tekijänä

Kuva on tuotettu #Monimetsä-hankkeessa

Artikla 9: Jokien luonnollisen kytkeytyneisyyden ja jokiin liittyvien tulvatasanteiden luonnollisten toimintojen ennallistaminen

- Pintavesien kytkeytyneisyyden **keinotekoisten esteiden kartoittaminen ja poistettavien esteiden yksilöiminen**, ottaen huomioon keinotekoisten esteiden sosioekonomiset tehtävät
- Pintavesien keinotekoisten kytkeytyneisyyden **esteiden poistaminen; kohdennettava ensisijaisesti vanhentuneisiin esteisiin** eli niihin, joita ei enää tarvita uusiutuvan energian tuotantoon, sisävesiliikenteeseen, vesihuoltoon, tulvasuojeluun tai muuhun käyttöön.
- Esteiden poistamista täydennetään toimenpiteillä, jotka ovat tarpeen jokiin liittyvien **tulvatasanteiden luonnollisten toimintojen parantamiseksi**.
- Toimenpiteillä palautetun jokien luonnollisen kytkeytyneisyyden ja tulvatasanteiden luonnollisten toimintojen säilyminen

Maamme virtavesissä on noin 5000 padoksi luokiteltavaa rakennetta. Patoja on rakennettu eri tarkoituksiin: vesistön säännöstelyä, tulvasuojelua ja erilaista vesivoiman tuotantoa varten. Muita vaellusesteitä kuin varsinaisia patoja on vielä selvästi enemmän. Tieverkossamme on arvioitu olevan noin 90 000 vesistöön asennettua tierumpua, niistä ehkä jopa kolmasosa estää kalojen ja muiden vesieliöiden liikkumisen.

Yleisiä huomioita luontotyypeistä

- Vuoteen 2030 mennessä jäsenmailla on joustoa valita kaikkien luontotyyppien joukosta ne luontotyytit, joille tilaa parantavia toimia kohdennetaan
- Vuoteen 2040 ja 2050 mennessä toimia pitää kuitenkin alkaa tiukemmin kohdentaa kaikkiin luontotyyppiryhmiin
- Myös tuntemattomassa tilassa olevaa pinta-alaa täytyy alkaa huomioida myöhemmissä ennallistamissuunnitelmissa ja tavoitteissa: v. 2040 jälkeen tuntemattomassa tilassa olevaa pinta-alaa ei saisi enää olla
- Työn alussa on hyvä tunnistaa ne luontotyytit, joilla toimien aloittaminen heti olisi kustannustehokkainta ja kriittisintä sekä joista kertyy myös riittävästi pinta-alaa, jotta 30 % ei-hyvässä tilassa olevasta pinta-alasta saadaan tilaa parantavien toimien piiriin jo v. 2030 mennessä
- Myös Natura-verkosto liittyy tiiviisti tavoitteiden suunnitteluun:
 - Miten paljon tarvittavista toimista voidaan kattaa Naturan sisällä 2030 asti, ja paljonko luontotyyppien tilaa parantavia toimia on jo nyt heti kohdennettava sen ulkopuolelle

Teemaryhmä 1:n työn tilanne

- Tilan, tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittely tehdään aluksi asiantuntijatyönä teemaryhmässä 1 ja sen asettamissa pienryhmissä v. 2025 aikana
- Pienryhmien jako: suoluontotyypit, meri- ja sisävesiluontotyypit, perinnebiotoopit, metsät, tunturit, kalliot ja dyynit, lajien elinympäristöt, jokiesteet
- Luontotyyppejä ja lajien elinympäristöjä koskevia tietolähteitä mm.
 - Luontodirektiivin raportoinnin tuoreet tulokset (2025), esim. luontotyyppien hyvä tila ja suotuisa viiteala
 - EU:n biodiversiteettistrategian kansallisen sitoumustyön aineistoista tietoja toimenpiteistä
 - Syke:n ja Luke:n selvityshankkeet tuottavat tärkeää taustatietoa tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittelylle: EUBI- ja LUHTI-hanke (metsäiset luontotyypit)
- Voidaan esittää myös vaihtoehtoisia etenemistapoja ja tavoitekokonaisuuksia
- Mahdollisuuksia olemassa olevien toimien laajentamisessa ja tehostamisessa (esim. METSO, Helmi, Nousu, Sotka, VHS, MHS, talousmetsien luonnonhoito jne.)
- Myös uusia toimenpiteitä pohditaan
- Asiantuntijatyön jälkeen prosessi jatkuu projektiryhmässä ja ohjausryhmässä
 - Lopulliset linjaukset poliittisen prosessin tulos

KANSALLINEN ENNALLISTAMIS- SUUNNITELMA

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

ADOBE STOCK

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ennallistamissuunnitelma ja meri

makrolevämetsät, meriajokaspellot,
simpukkapohjat ja pehmeät pohjat

Saara Bäck ja laaja meriteemaryhmä
Ympäristöministeriö
5.6.2025

Miksi ennallistetaan ja miksi merta ja vesiä hoidetaan

- Ihmisen toiminnan vuoksi vesien ja meren tila on huono ja ekosysteemi voi huonosti, sillä monet luontotyypit ja eliölajit kärsivät.
- Ennallistaminen on myös toimia, joilla vähennetään rehevöitymistä.
- Ennallistamalla elinvoimaisemmat kalakannat, lisääntynyt luonnon monimuotoisuus, hyvä virkistys- sekä elinympäristö ja taloudellista hyötyä
- Ennallistamistoimet eivät ole uusi asia, sillä Suomessa on pitkät perinteet vesiensuojelun toimenpiteistä ja vesistökunnostuksista.
- Meren ja vesien tilan parantaminen on pitkäjänteistä työtä, jonka tulokset näkyvät usein pitkällä viipeellä tuleville sukupolville.

Meriin ja vesiin kohdistuvien paineiden vähentäminen on ennallistamista

- Meri ja vesiuontotyyppien tilaan vaikuttavat paineet
 - Maa- ja metsätalouden ravinteiden hajakuormituksesta johtuva rehevöityminen
 - Turvemaiden maankäytöstä johtuva tummuminen (ojitukset)
 - Vesirakentamisen vaikutukset (säännöstely, esteet, jne.)
 - Ilmastonmuutoksen vaikutukset
 - Vieraslajien massakasvustot
 - **Mereisten elinympäristöjen ennallistamisessa on huomioitava valuma-alueen ennallistaminen ja rannikkovesien ennallistaminen**

Suomessa tehdään jo paljon meren tilan parantamiseksi

- Suomessa tehdään jo merkittäviä toimia luonnon tilan parantamiseksi esimerkiksi valtion rahoittamissa Helmi-, METSO-, Ahti- ja NOUSU-ohjelmissa sekä eri hallinnonalojen ympäristötoimin.
- Vesien ja merenhoidon toimenpiteet ovat tärkeitä kulmakiviä ennallistamisasetuksen toimeenpanossa
- Tulevaisuudessa EU – rahoitusinstrumenttejä voidaan käyttää ennallistamistoimenpiteisiin

KANSALLINEN ENNALLISTAMISSUUNNITELMA

Kaupunkiympäristö- teemaryhmän ajankohtaiskatsaus

Virve Hokkanen, Ympäristöministeriö, Kestävä rakentaminen ja asuminen -osasto
Ennallistamissuunnitelman valmistelun kaikille avoin webinaari 5.6.2025

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Kaupunkiertiklan hyödyt

- Artiklan 8 tavoitteilla lisätään kaupunkivihreää ja puuston latvuspeittoa kaupunkimaisissa kunnissa.
- Monimuotoinen luonto ja kaupunkivihreä tekevät kaupungeista terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä ja suojaavat ilmastonmuutoksen vaikutuksilta.
- Suomella on erinomaiset lähtökohdat kaupunkivihreän ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Myös tiheimmin asutut kaupunkimme ovat kansainvälisesti vertaillen vihreitä.
 - Vuonna 2021 kaupunkivihreän osuus kuntien kaupunkimaisissa osissa 63 %

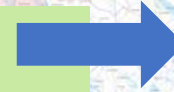
Artiklalla 8 ei ole
suoraa vaikutusta
kaavoitukseen

EU:n ennallistamisasetus, artikla 8 (kaupunkiympäristöt)

Kaupunkiekosysteemialueiden kaupunkivihreä ja latvuspeitto:

- ei nettohävikkiä 2030 saakka
- **kasvava kehityssuunta 2031 alkaen**
 - kaupunkivihreä kansallisella tasolla
 - latvuspeitto kullakin kaupunkiekosysteemialueella kunnes **tyydyttävä taso** on saavutettu.

*Jäsenvaltio
määrittelee*

Tarkastelun ulkopuolella:
Kaupunkiekosysteemialueet
joissa kaupunkivihreän
osuus ylittää 45 % ja
puuston latvuspeitto 10 %

*Jäsenvaltio
määrittelee*

Soveltamisalan piiriin kuuluvat kunnat ja kaupunkiekosysteemialueiden määrittely

- Artikla 8 koskee kaupunkiympäristöjä eli kuntien taajaan asuttuja alueita. Soveltamisalan piiriin kuuluu Suomessa n. 60-70 kuntaa.
 - Täyttävät joko "kaupungin" määritelmän, jossa väestöstä vähintään 50 % asuu yhdessä tai useammassa kaupunkikeskuksessa tai "pienemmän kaupungin ja esikaupungin" määritelmän, jossa alle 50 % asuu kaupunkikeskuksessa, mutta vähintään 50 % kaupunkiklusterissa.
- Jäsenvaltio määrittää seurannan pohjana toimivat kaupunkiekosysteemialueet. Kaupunkiekosysteemialue voi olla
 - **koko** kaupunki tai kunta,
 - kaupungin tai kunnan **kaupunkikeskukset ja kaupunkiklusterit**,
 - kaupungin tai kunnan **kaupunkikeskukset ja kaupunkiklusterit** sekä **lähialue** tai
 - useamman vierekkäisen kaupungin tai kunnan kaupunkiekosysteemialueista **yhdistetty kaupunkiekosysteemialue**.

Kaupunkikartan tavoitteet

Ei nettohävikkiä -tavoite vuoteen 2030 saakka

- Vuoteen 2030 mennessä kaupunkiekosysteemialueiden kaupunkivihreän ja puuston latvuspeiton kansallisessa kokonaispinta-alassa ei saa tapahtua nettohävikkiä vuoteen 2024 verrattuna.
- Tarkastelun ulkopuolelle voidaan jättää kaupunkiekosysteemialueet, joissa kaupunkivihreä ylittää 45% ja latvuspeitto 10%. Suomessa ylittävät kaikissa soveltamisalan piiriin kuuluvissa kunnissa.

Kasvava kehityssuunta vuodesta 2031 alkaen

- Vuodesta 2031 alkaen on saavutettava kaupunkivihreän kansallisen kokonaispinta-alan ja kunkin kaupunkiekosysteemialueen latvuspeiton kasvavat kehityssuunnat.
- Jäsenvaltion määrittelee kaupunkivihreän ja latvuspeiton tydyttävät tasot eli kasvun tavoitetasot. Komissio toimittaa puitteet määrittelylle vuonna 2028.
- Tasot mitataan joka kuudes (6.) vuosi 2031 alkaen. Seurannasta vastaa jäsenvaltio.

Kaupunkivihreän ja latvuspeiton mittaaminen

- Kaupunkivihreä = puiden, pensaikkojen, pensastojen, pysyvän ruohokasvillisuuden, jäkälien ja sammalten, lammikoiden ja vesistöjen kokonaisala, ml. rakennuksiin integroitu vihreä
- Kaupunkipuuston latvuspeitto = puiden peittämä kokonaisala
- Copernicuksen maakartoituspalvelun tietojen pohjalta
 - Kaupunkivihreää ruudut, joissa väh. 50 % kaupunkivihreää
 - Latvuspeitto ruutujen todellisen latvuspeitto-% mukaisesti
- Voidaan käyttää jäsenvaltion mahdollisia muita aiheellisia lisätietoja

Suunnitelman valmistelua tukevat selvitykset

Kaupunkiekosysteemialueiden määrittelyä ja tyydyttäviä tasoja koskeva selvitys, SYKE (VN Toimiva –rahoitus)

- Kaupunkivihreän ja latvuspeiton lähtötilanne vuosina 2021 ja 2024 kaikissa kunnissa, joissa on UCC-ruutuja A) kuntarajan, B) taajamarajauksen ja C) taajamarajauksen + 1 km lähialueen mukaan.
- Vaihtoehdot tyydyttävien tasojen määrittelyyn ja mahdollisiin laadullisiin päämääriin, kuten viheralueiden kytkeytyneisyys. Arviointi eri vaihtoehtojen vaikutuksista ja ehdotus tyydyttävistä tasoista.

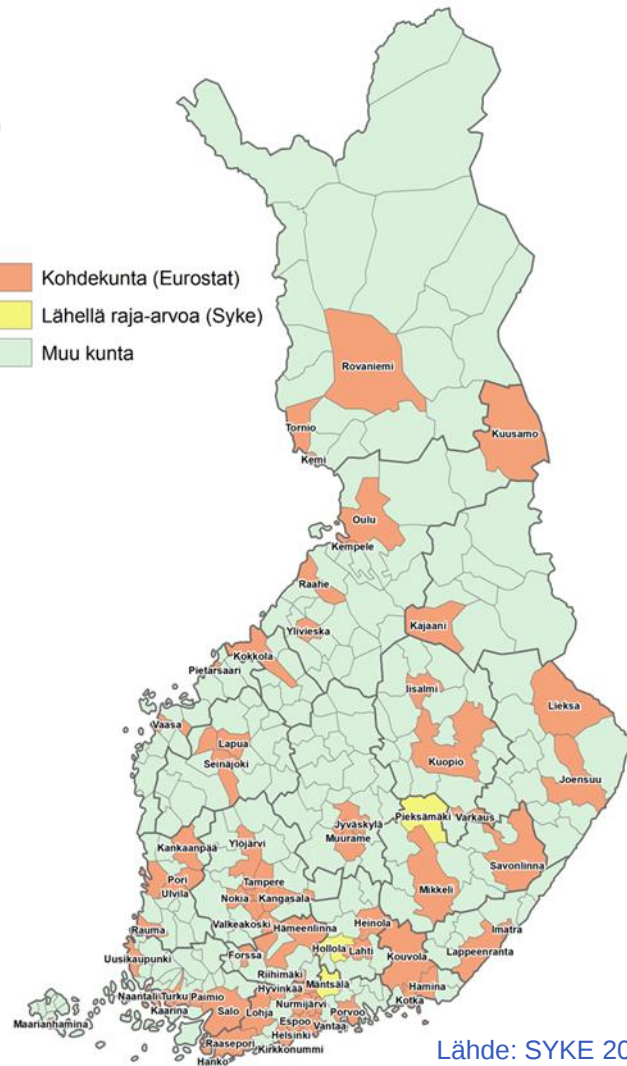
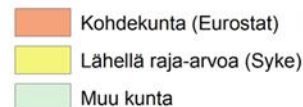
Yhteensovittavan kaupunkivihreän kehittäminen seudullisesta näkökulmasta, MAL-verkosto

- Miten kehittää kaupunkivihreän määrää ja laatua? Millaisia ohjelmia, strategioita ja suunnitteluvälineitä kaupunkiseudut käyttävät? Miten varmistaa laadulliset tekijät ja kytkeytyneisyys seututasolla?

Mahdollisesti soveltamisalaan kuuluvat 67 kuntaa, **luettelo päivittyy vuoden 2025 lopussa**

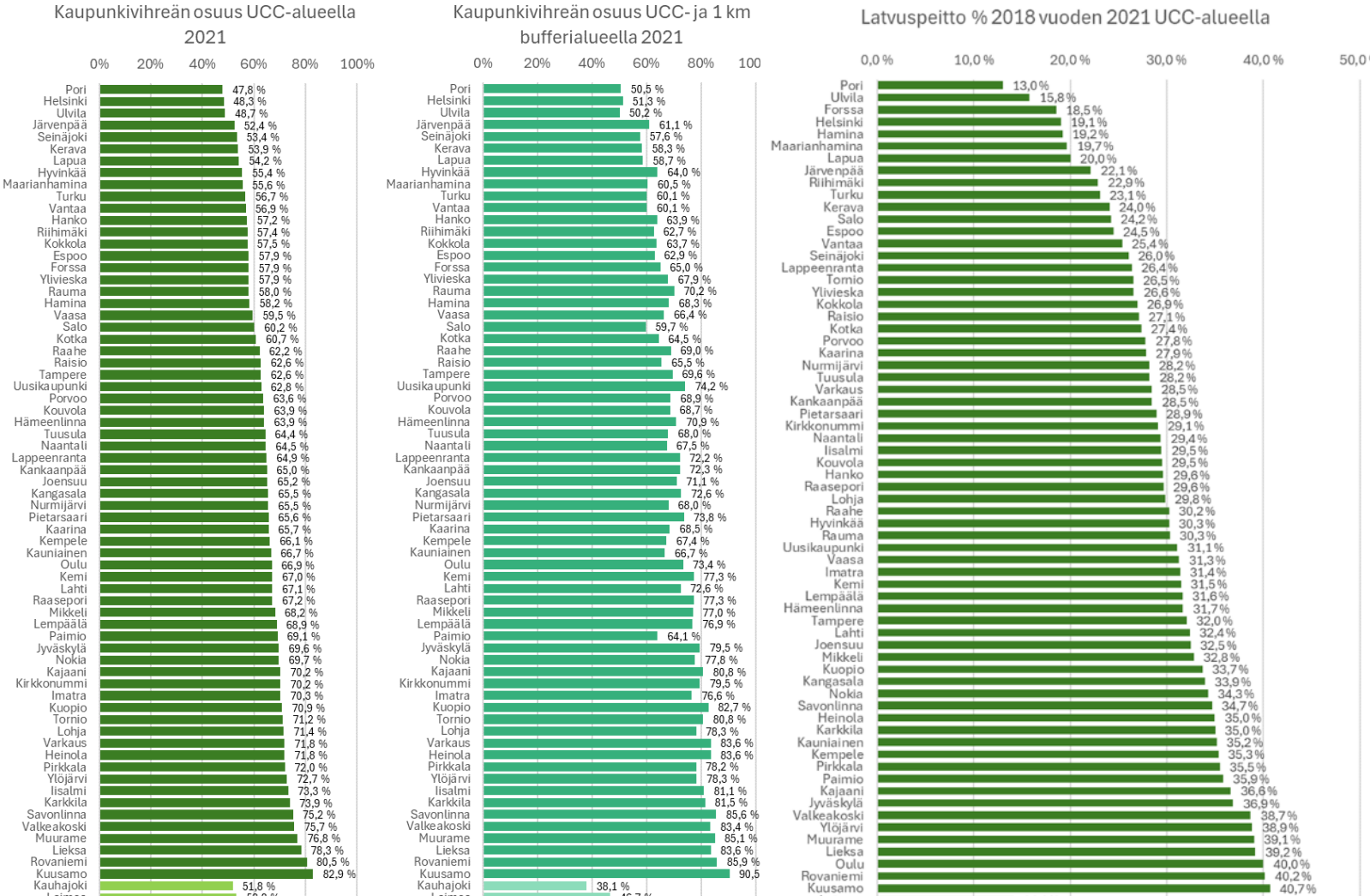
Pohjana Eurostatin vuoden 2021 UCC-rajaus ja 1 km² ruututiedot. Tiedot päivittyvät vuoden 2025 lopussa.

Espoo	Kajaani	Lahti	Pietarsaari	Tornio
Forssa	Kangasala	Lappeenranta	Pirkkala	Turku
Hamina	Kankaanpää	Lapua	Pori	Tuusula
Hanko	Karkkila	Lempäälä	Porvoo	Ulvila
Heinola	Kauniainen	Lieksa	Raahe	Uusikaupunki
Helsinki	Kemi	Lohja	Raasepori	Vaasa
Hyvinkää	Kempele	Maarianhamina	Raisio	Valkeakoski
Hämeenlinna	Kerava	Mikkeli	Rauma	Vantaa
Iisalmi	Kirkkonummi	Muurame	Riihimäki	Varkaus
Imatra	Kokkola	Naantali	Rovaniemi	Ylivieska
Joensuu	Kotka	Nokia	Salo	Ylöjärvi
Jyväskylä	Kouvola	Nurmijärvi	Savonlinna	
Järvenpää	Kuopio	Oulu	Seinäjoki	
Kaarina	Kuusamo	Paimio	Tampere	

**Kaupunkivihreän ja
latvuspeiton tasoja
kunnissa, jotka
kuuluvat mahdollisesti
artiklan 8
soveltamisalan piiriin**

Lähde: SYKE 2025

Artiklan 8 vaikutukset

- Kaupunkiympäristöjä koskeva artikla ei velvoita kaavoitusta. Asetuksen muilla artikloilla voi olla välillisiä vaikutuksia kaavoitukseen.
- Kaavoituksella ja muulla kunnan suunnittelulla voidaan tukea artiklan tavoitteiden toteutumista. Tällöin suunnittelussa korostuvat kaupunkivihreän laadullinen ja määrällinen yhteensovittaminen rakentamiseen.
- Valmistelun keskeisiä kysymyksiä mm. kaupunkiekosysteemialueiden rajaaminen, kuntien erilaisten lähtötasojen huomiointi ja laadullisten tekijöiden huomiointi.

Teemaryhmä 3: Kaupunkiympäristöt, Artikla 8

Työ käynnistyi tammikuussa 2025. Juuri nyt määritellään kaupunkiekosysteemialueita (**työpaja 12.6.**), syksyn aikana tyydyttäviä tasoja ja toimenpiteitä. Koko valmistelun ajan laajaa vuorovaikutusta sidosryhmien kanssa.

Teemaryhmän 3 kokoonpano

Puheenjohtaja Ympäristöneuvos, yksikön johtaja Samuli Alppi, ympäristöministeriö
Varapuheenjohtaja Ympäristöneuvos Antti Irjala, ympäristöministeriö

Jäsenet

Erityisasiantuntija Virve Hokkanen, ympäristöministeriö
Johtava asiantuntija Irene Varila, ympäristöministeriö 31.3.2025 saakka / x.x.2025 alkaen lainsäädäntöneuvos Jaana Junnila, ympäristöministeriö
Erityisasiantuntija Mika Ristimäki, ympäristöministeriö
Neuvotteleva virkamies Jaakko Nippala, maa- ja metsätalousministeriö
Ryhmäpäällikkö erikoistutkija Kati Vierikko, Suomen ympäristökeskus, varajäsen erikoistutkija Antti Rehunen
Luonnonsuojelupäällikkö Tuula Tanska, ELY-keskus, varajäsen alueidenkäyttöpäällikkö Tuomas Autere
Ympäristöpäällikkö Päivi Paavilainen, Suomen Kuntaliitto ry, varajäsen erityisasiantuntija Laura Mäki
Ympäristöjohtaja Tarja Söderman, Kuutoskaupungit, varajäsen yleiskaavapäällikkö Pasi Rajala
Erikoistutkija Leena Hamberg, Luonnonvarakeskus, varajäsen tutkija Aku Korhonen
Sihteeri Sanna Käyhkö, ympäristöministeriö

Virve Hokkanen, erityisasiantuntija,
virve.hokkanen@gov.fi, +358 295 250 034

Ympäristöministeriö, Kestävä rakentaminen ja
asuminen -osasto, Elinympäristöt, kasvu ja digitalisaatio
–yksikkö

VN Hankeikkuna: [Kansallisen
ennallistamissuunnitelman laatiminen](#)
YM infosivu: [Ennallistamisasetus - Ympäristöministeriö](#)

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

Maatalousympäristöt ja pölyttäjäkannat -teemaryhmän ajankohtaiskatsaus

Tuuli Orasmaa
Erityisasiantuntija,
Maa- ja metsätalousministeriö

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

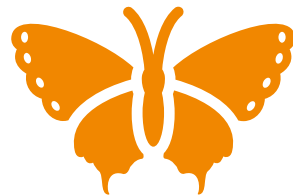
Mitä tavoitteita maatalousympäristöille on ennallistamisasetuksessa?

- Suomen täytyy parantaa **peltolintujen ja pölyttäjien tilaa**
- Lisäksi Suomen täytyy **valita kaksi indikaattoria** kolmesta vaihtoehdosta
 - niittyperhoset
 - maaperän hiili kivennäismaapellolla
 - maisemapiirteet maatalousmaalla (esim. puut, pensaat, kesannot...)
- Valitut indikaattorit täytyy **saada kasvuun 2030 mennessä**.
- Vuoden 2030 jälkeen täytyy saavuttaa kansallisesti määritelty ”tydyttävä taso”. HUOM. Tyydyttävää tasoa ei määritellä ensimmäisessä ennallistamissuunnitelmassa, vaan vasta 2030 mennessä.

Mittareiden valinta

- Kaikki kolme mittaria sisältävät heikkouksia ja vahvuuksia. Vertailutaulukko nähtävillä [Hankeikkunassa](#).
 - **Maaperän hiilen määrän lisääminen kivennäispelloilla on Suomessa erityisen hankalaa**
 - Viljely on Suomessa monessa suhteessa kehittynyt hiiltä kerryttävään suuntaan, mutta tämä ei näy tuloksissa.
 - Syitä: Suomessa pellot on verrattain vähän aikaa sitten muutettu metsästä maatalouskäyttöön, joten hiiltä häviää pelloista yhä. Myös ilmastonmuutos tekee vaikeammaksi lisätä maaperän hiiltä.
 - Maisemapiirre- ja niittyperhosindikaattorien kasvattamiseksi tarvittavat toimet edistävät monesti myös peltolintu- ja pölyttäjätavoitteita
- Teemaryhmä ehdottaa alustavasti, että **maaperän hiili jätettäisiin ennallistamissuunnitelman mittareista pois, ja valittaisiin maisemapiirteet ja niittyperhoset.**

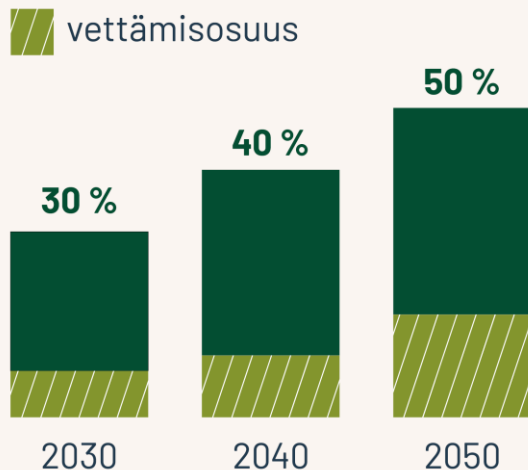
Millaisilla toimilla mittarit voitaisiin saada kasvuun?

- Lisätään pelloille mm. monimuotoisuuskaistoja, puustoisia kasvustoja ja levennetään pientareita.
- Kannustetaan olemassa olevien maisemapiirteiden, kuten kiviaitojen ja puusaarekkeiden säilyttämistä.
- Lisätään kesantoja (ns. viljelyn ulkopuolisia pelloja) tarkoituksenmukaisissa paikoissa
- Lisätään peltojen ulkopuolisten, niittymäisten alojen hoitoa (kuten perinnebiotoopit)
- Kiinnitetään huomiota pientareiden niittoajankohtaan ja niittotiheyteen
- Suositetaan syysviljoja, kasvipeitteisyyttä ja nurmia erityisesti viljavaltaisilla alueilla
- Lisätään luomuviljelyä ja laidunnusta

Turvemaiden ennallistamistavoitteet

Turvepeltojen ennallistamistavoitteet

- Turvepeltojen **ennallistaminen** = monet nykyiset luontoa, vesistöä ja ilmastoa hyödyttävät viljelytoimet
- Turvepeltojen **vettäminen** = tarvitaan uutta toimintaa
- HUOM! Osa toimista voidaan tehdä turvetuotantoalueilla tai muilla ojitetuilla turvemailla (esim. suometsät)

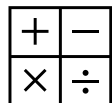
Turvemaatoimet: Poimintoja selvitettävistä kysymyksistä

- Turvepellon määritelmä: Mistä **kokonaispinta-alasta** tavoitteet lasketaan?
- **Turvetuotantoalueilla** ja **suometsissä** voidaan tehdä osa vettämisestä. Suometsissä paljon potentiaalia ja turvetuotantoalueista eri arvioita. → Pinta-alat tarkentuvat syksyllä
- Voita isiinko vettä **hylättyjä turvepeltoja**? Miten näille voitaisiin kohdentaa toimenpiteitä? Missä hylätyt pellot sijaitsevat?
- Voita isiinko laskea mukaan **ennen asetuksen voimaan astumista** tehtyjä vettämistoimia takautuvasti?
- Nykyiset **ohjauskeinot** eivät riitä vettämistavoitteiden saavuttamiseen turvepelloilla tai turvetuotantoalueilla → Mitä tarvitaan lisää?

Mitä seuraavaksi?

Teemaryhmä työittää mm. toimenpiteitä, kustannuksia ja tarvittavia ohjauskeinoja

Vaikutusarviot: Luonnonvarakeskus tekee turvapeltojen vettämistoimista taloudellisia vaikutusarvioita ja muista toimista maaseutuvaikutusten arviota (syksy 2025)

Turvekierros: Kaikille avoimet läsnätilaisuudet turvemaakysymyksistä: Parkano 28.10., Siikalatva 30.10., Suomussalmi 4.11., Tornio 6.11.

Lausuntokierros keväällä 2026

[Hankeikkunasta](#) löydät teemaryhmien kokoonpanot ja kokousmuistiot.

Ennallistamissuunnitelman **osallistamistilaisuudet:** www.mmm.fi/ennallistamisasetus

Mm. Okra-messut 4.-5.7.2025

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kiitos!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kansallisen ennallistamissuunnitelman tilannekatsaus: Metsäindikaattorit

Webinaari ennallistamissuunnitelman laatimisesta 5.6.2025

Erno Järvinen
MMM/LVO/MBY

Metsäekosysteemien ennallistaminen (artikla 12)

- Ennallistamisasetuksen tavoitteena on parantaa metsäluonnon monimuotoisuuden tilaa myös suojelualueiden ulkopuolella.
- Metsäindikaattorit koskevat kaikkia metsiä yhtä lukuun ottamatta, eli niitä seurataan sekä suojelualueilla että talousmetsissä
- Saavutettava kansallisella tasolla indikaattorein kasvava kehityssuunta, kunnes saavutetaan **tydyttävät tasot**
- Indikaattorit kuvaavat monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden rakennepiirteiden – kuten kuollut pysty- ja maapuu sekä puuston monilajisuus – määrän lisääntymistä. Kaikille pakollisena indikaattorina on metsälintuindeksi.

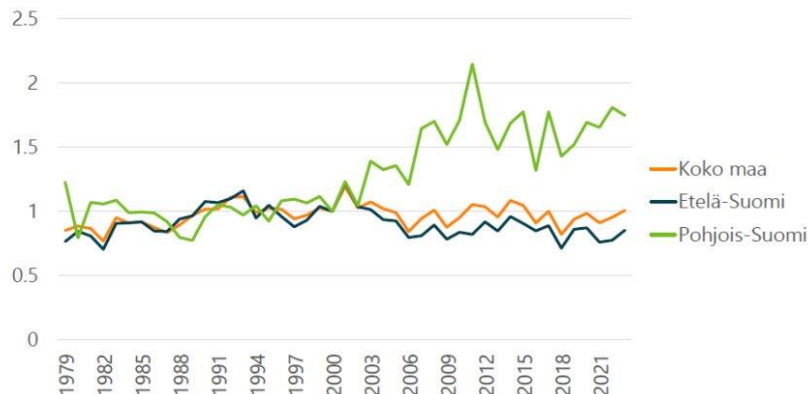
Yleisten metsälintujen indeksi, pakollinen kaikille

Määritelmä: Metsälintuindikaattori kuvaa yleisten metsälintujen runsauden kehityssuuntaa eri puolilla Eurooppaa ajan mittaan. Kyseessä on yhdistetty indeksi, joka on luotu Euroopan metsäluontotyypeille ominaisten lintulajien havaintotietojen perusteella. Indeksiperustuu kunkin jäsenvaltion lajiluetteloon (Asetus (EU) 2024/1991).

Tilannekuva

- Suomessa käytetty indeksi perustuu Luonnontieteellisen keskusmuseon valtakunnalliseen linja- (vuodesta 1979) ja pistelaskentaverkoston (vuodesta 1984) yleisten pesimälajien pitkäaikaisaineistoihin
- Indeksiin sisällytetty 29 laji, jotka ovat ekologiaaltaan hyvin erilaista

Indikaattoriin vaikuttavia toimenpiteitä

- Talousmetsien luonnonhoito: järeiden ja vanhojen elävien puiden säästäminen, kuolleiden puiden säästäminen ja lisääminen, monipuolinen puusto
- Kiertoajan pidentäminen
- Riistametsänhoito: esim. riistatiheikköjen, alikasvoksen vaalimisen, puuston koko- ja tiheysvaihtelun ja sekametsäpiirteisyyden lisääminen

Kuolleet pystypuut ja kuolleet maapuut, kaksi indikaattoria

Määritelmä:

Kuolleet pystypuut -indikaattori osoittaa kuolleiden pystypuiden biomassan määrää (m^3/ha) metsässä ja muualla puustoisella maalla (Asetus (EU) 2024/1991).

Kuolleet maapuut –indikaattori osoittaa maahan kaatuneiden puiden biomassan määrää (m^3/ha) metsässä ja muualla puustoisella maalla (Asetus (EU) 2024/1991).

Tilannekuva

- Kuolleen pysty- ja maapuun tilavuuden kehitys puuntuotannon metsissä metsämaalla:

	Pystypuu, m ³ /ha			Maapuu, m ³ /ha		
	E-S	P-S	Koko maa	E-S	P-S	Koko maa
VMI9	0,8	1,3	1,0	1,9	6,4	3,9
VMI13	1,4	1,2	1,3	3,4	4,0	3,6

Indikaattoreihin vaikuttavia toimenpiteitä

- **Metsänkäsittelyt**
 - Olemassa olevan kuolleen puun parempi säästäminen puunkorjuussa (erit. luopuminen kuolleen puun korjaamisesta energiapuiksi ja maanmuokkauksessa huomion kiinnittäminen energiapuun säästämiseen)
 - Metsätuhopuiden säästäminen
 - Kasvatettavien puulajien valinta (esim. lehtipuiden säästäminen nykyistä enemmän taimikonhoidossa)
- **Talousmetsien luonnonhoito**
 - Säästöpuiden määrän lisääminen nykyisestä
 - Vanhojen, elävien puiden säästäminen nykyistä suuremmassa määrin kaikissa hakkuissa
 - Tekopötkkelöiden katkaiseminen elävistä puista uudistus- ja harvennushakkuissa
- **Arvokkaat luontokohteet ja suojavyöhykkeet**
 - Nykyistä kattavampi säästäminen ja jättäminen kokonaan metsätaloustoimien ulkopuolelle (esim. vesistöjen suojavyöhykkeet)
 - Lahopuukeskittymien säilyttäminen ja luominen

Eri-ikäisrakenteisten metsien osuus, koskee vain talousmetsiä

Määritelmä: Eri-ikäisrakenteisten metsien osuus -indikaattori osoittaa niiden metsien osuuden puun hankintaan käytettävissä olevista metsistä, joiden ikärakenne on vaihteleva verrattuna metsien tasaiseen rakenteeseen (Asetus (EU) 2024/1991).

Tilannekuva

- Eri-ikäisrakenteisia metsiä on 26 000 ha (0,14 %) puuntuotannon metsämaalla (VMI13, vuodet 2019-2023)
- Eri-ikäisrakenteisen metsän hakkuita tehty 28 000 ha edellisellä 10-vuotiskaudella
- Metsänkäyttöilmoitusten (aikomukset) mukaan poiminta- ja pienaukkohakkuita vuoden 2014 jälkeen yli 180 000 ha
- Metsänkäyttöilmoitusten mukaan jatkuvan kasvatuksen osuus kaikista hakkuista (3,5 %) on lisääntynyt
- Jatkuvaa kasvatusta käytetään eniten Pohjois-Suomessa
- Valtio käyttää muita omistajaryhmiä useimmin jatkuvaa kasvatusta omissa metsissään

Indikaattoriin vaikuttavia toimenpiteitä

- **Metsänkäsittelyt**
 - Menetelmien monipuolistaminen: jatkuvan kasvatuksen menetelmät, säästöpuumetsätalous?
 - Kivennäismaiden lannoituksen edistäminen: esim. kaksijaksoisen mänty-kuusisekametsän erirakenteisuuden lisääminen
 - Metsien kiertoajan pidentäminen
- **Talousmetsien luonnonhoito**
 - Lahopuun lisääminen säästöpuita jättämällä ja jättämällä korjaamatta metsätuhopuita
 - Kulotus ja poltto (Tulen käyttö palojatkumoalueilla, paahdeympäristöjen hoito)
- **Suometsien hoito ja käyttö**
 - Osassa rehevistä korvista hakkuut peitteisen metsänkasvatuksen menetelmillä
 - Kunnostusojitusten välttäminen harvennushakkuiden yhteydessä korvissa ja karuilla rämeillä
 - Ojitettujen turvemaiden tuhkalannoituksen edistäminen (mahdollinen kunnostusojituksen välttäminen ja kasvatus poimintahakkuin)

Metsien kytkeytyneisyys

Määritelmä: Metsien kytkeytyneisyys -indikaattori osoittaa metsien peittämien alueiden tiivyyttä. Se määritetään välillä 0-100 (Asetus (EU) 2024/1991).

Tilannekuva

- Forest Europe -prosessissa tuotetaan kaksi kytkeytyneisyysindeksiä, Forest area density (FAD) ja Forest patch size
- Tarkasteluissa käytetty metsästä FAO:n FRA-määritelmää (esim. uudistusalat ja taimikot ovat mukana)
- Arviot metsäalan jakautumisesta prosenttiosuuksiin yhtenäisen metsäalueen pinta-alan (forest patch size) mukaan:

	96 m resoluutio	16 m resoluutio
Alle 100 ha	3,4 %	2,7 %
100-1 000 ha	2,3 %	2,4 %
1 000-10 000 ha	2,5 %	2,8 %
10 000-100 000	2,4 %	3,1 %
>100 000	89,3 %	89,0 %

Indikaattoriin vaikuttavia toimenpiteitä

- **Metsäkadon ehkäisy**
 - Metsänraivaus pelloksi ja rakennetuksi maaksi
 - Uusiutuvan energian tuotantolaitosten ja muun infrastruktuurin vaikutusten minimointi
- **Suometsien hoito ja käyttö**
 - Puuntuottokelpoisten soiden pitäminen puuntuotannossa
- **Metsitys**
 - Joutoalueiden ja heikkotuottoisten peltöjen metsitys
 - Suopohjien metsitys

Sellaisen metsän osuus, jossa valtalajina luontaiset puulajit

Määritelmä: Metsien ja muun puustoisien maan osuus, joissa luontaiset puulajit ovat valtalajina (peitteisyys > 50 %) (Asetus (EU) 2024/1991).

Tilannekuva

- VMI13 (vuodet 2019–2023) mukaan vieraspuulajin metsiä on 28 000 hehtaaria (0,1 % metsämaan alasta), näistä
 - 19 000 hehtaaria on lehtikuusivaltaisia metsiä
 - 8 000 hehtaaria on kontortamäntyvaltaisia metsiä
- Näissä arvioissa vallitseva puulaji on määritetty pohjapinta-alaosuuden, ei latvuspeiton mukaan
- Määritelmän mukaan lehtikuusi voitaisiin mahdollisesti luokitella luontaiseksi puulajiksi

Indikaattoriin vaikuttavia toimenpiteitä

- Nykytaso on korkea, joten sitä on vaikea parantaa millään toimenpiteellä

Puuston monilajisuus

Määritelmä: Puuston monilajisuus – indikaattori kuvaa metsäalueella esiintyvien puulajien keskimääräinen lukumäärä (indeksi) (Asetus (EU) 2024/1991).

Tilannekuva

- Metsien pinta-ala puulajien lukumäärän mukaan (VMI13, vuodet 2019-2023):

Puulajien lkm	Ala, 1000 ha	%
1	7702	34
2-3	13459	60
4-5	1354	6
6+	28	0
Yhteensä	22543	100

Indikaattoriin vaikuutavia toimenpiteitä

- **Metsänkäsittelyt**
 - Metsänuudistaminen
 - Taimikonhoito
 - Myöhemmät käsittelyt
- **Talousmetsien luonnonhoito**
 - Vähälukuisten puulajien valitseminen säästöpuiksi (erityisesti monimuotoisuudelle tärkeät puut ja puuryhmät)
- **Soiden hoito ja käyttö**
 - Soiden ennallistamisen yhteydessä sopivilla kasvupaikoilla
- **Arvokkaat luontokohteet ja suojavyöhykkeet**
 - Suojavyöhykkeet, tiheiköt ja vaihettumisvyöhykkeet

Orgaanisen hiilen määrä

Määritelmä: Orgaanisen hiilen määrä – indikaattori kuvaa orgaanisen hiilen määrää (tonnia orgaanista hiiltä/ha) karikkeessa ja kivennäismaaperässä 0-30 cm:n syvyydessä metsäekosysteemissä.

Tilannekuva

- Suomalaisen maaperän keskimääräisen hiilivaraston estimaatti on noin 50 000 kg/ha. Pitkällä aikavälillä maaperän hiilivarasto on hyvin stabiili.
- Viime vuosina kivennäismaametsien maaperän hiilivarasto on pienentynyt.

Indikaattoriin vaikuttavia toimenpiteitä

- **Kivennäismaiden lannoituksen edistäminen** (lisää kivennäismaiden hiilivarastoa)
- **Lahopuun lisääminen säästöpuita jättämällä ja jättämällä korjaamatta metsätuhopuita** (lisää kivennäismaiden maaperän hiilivarastoa)
- **Metsien kiertoajan pidentäminen** (lisää kivennäismaiden maaperän hiilivarastoa)
- **Hakkuutähteiden korjuun välttäminen**
- **Metsien kasvattaminen runsaspuustoisina (tiheänä kasvattaminen ja avohakkuiden välttäminen)**
- **Havupuuvaltaisten metsien (ja havupuusekametsien) suosiminen**
- **Runsaspuustoisten ja vanhojen metsien suojeleminen**

Miksi on tärkeää parantaa talousmetsien luonnontilaa?

- Monimuotoiset metsät sietävät paremmin muutoksia ja sopeutuvat esimerkiksi ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin.
- Huolehtimalla luonnon monimuotoisuudesta varmistamme myös metsäelinkeinon toiminnan edellytyksiä.
- Monia toimenpiteitä tehdään jo nyt, mutta niitä on laajennettava.

Talousmetsien luonnonhoidolla parannetaan luonnon tilaa talousmetsissä

- Kansallinen metsästrategia ([KMS 2035](#))
- [Metsälaki](#) 10 §
- Metsäsertifiointit ([PEFC](#), [FSC](#))
- Informaatio-ohjaus, kuten [metsänhoidon suositukset](#), [luontotieto](#), [paikkatietoaineistot](#) ja -työkalut

Kuva on tuotettu [#Monimetsä-hankkeessa](#)

Kiitos mielenkiinnosta!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET